

Posudek oponentky diplomové práce Katedra pedagogiky FF UK v Praze

Jméno a příjmení studentky: Anna Mudrová

Název práce: Sociálně-pedagogické aspekty profese pracovníka hospice v ČR

Vedoucí práce: PhDr. Karolína Burešová, Ph.D.

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 85

Počet stránek příloh: 0

Počet titulů v seznamu literatury: 46 + 8 el. dokumentů + 4 články v časopisech + 3 výzk. zprávy + 5 zákonů

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Formální zpracování:

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy, stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

		X		
--	--	---	--	--

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

	X			
--	---	--	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

		X		
--	--	---	--	--

Metody práce

Vhodnost použitých metod

	X			
--	---	--	--	--

Využití výzkumných empirických metod

	X			
--	---	--	--	--

Využití praktických zkušeností - nelze posoudit

--	--	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešení problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce) - nelze posoudit

--	--	--	--	--

Naplnění cílů práce

	X			
--	---	--	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části

X				
---	--	--	--	--

Návaznost kapitol a subkapitol

		X		
--	--	---	--	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

	X			
--	---	--	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce

	X			
--	---	--	--	--

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

1. V Úvodu je předložen názor, že práce v paliativní péči se pohybuje na pomezí sociální a pedagogické oblasti. Můžete toto tvrzení blíže objasnit?
2. Na základě jakých argumentů soudíte, že by absolvent oboru sociální pedagogika mohl v hospici působit na pozici psychologa?
3. V čem konkrétně je v oblasti hospicové péče důležitý zákon o dobrovolnické službě?
4. Objasněte tvrzení ze s. 36: „*Depresi lze léčit a je obvykle léčena farmaceuticky, syndrom vyhoření ne.*”
5. Lze se v oblasti paliativní péče setkat také s eustresem?
6. Vyjasněte, proč jste zvolila úzké vymezení supervize od Loganbilla, tedy pouze v terapeutickém kontextu? (s. 38)
7. Charakterizujte tzv. navádějící otázky, které jste užila ve výzkumu (viz. s. 57).
8. Jaká nejzajímavější zjištění vyplynula z výzkumu ve vztahu k výzkumné otázce?

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

Diplomová práce A. Mudrové je věnována tématu nejen zajímavému, ale z hlediska poskytování kvalitní služby v institucích paliativní péče také velmi významnému. Text je vzhledem k výzkumnému problému koncipován jako tereticko-empirický. Autorka pracuje s dostatečným rozsahem odborných zdrojů, rámcově se orientuje také v legislativě.

Teoretická část práce má deskriptivně kompilační povahu. Její koncepci lze akceptovat, pouze kapitola věnovaná historii hospicové péče je vzhledem ke slabé či téměř žádné vazbě na výzkumný problém nadbytečná. Včlenění dobrovolnictví do subkapitoly věnované sociálně pedagogickým *profesím* by bylo třeba více vyjasnit. Zařazení doprovázení, komunikace, stresu, deprese a syndromu vyhoření k rizikovým faktorům práce v oblasti hospicové péče navozuje otázku, v jakých kauzálních vztazích se tyto faktory nalézají a podle jakých kritérií výběru autorka postupovala. Za poměrně zdařilou a komplexněji vybudovanou považuji kapitolu třetí, zaměřenou na sociálně pedagogická specifika prevence rizikových situací pracovníka hospice. Výzkum má po metodologické stránce základní požadované náležitosti, získaná data však mohla být více analyzována a interpretována (dílní výhrady jsou uvedeny v další části posudku).

Dílní obsahové připomínky:

Cíle diplomové práce by bylo vhodné podat pro větší přehlednost strukturovaně a v jednotné jazykové formě (viz s. 2-3): „*Cílem diplomové práce na téma Sociálně pedagogické aspekty pracovníka hospice je v teoretické části poskytnout čtenáři vhléd do problematiky paliativní péče z hlediska sociálněpedagogického, seznámit jej s obtížemi a úskalími profese pracovníka hospice jako profese sociálně-pedagogického charakteru a dále uvést možná preventivní opatření potřebná pro zvládnání těchto jevů. Teoretická část je pojata jako analýza současné situace paliativní péče a podklad pro výzkumnou část. Cílem empirické části diplomové práce je ověřit, s jakými úskalími se pracovníci při výkonu své práce skutečně setkávají. Dále chce zohlednit sociálně-pedagogické aspekty této profese a srovnat, jakou hrají roli v ohrožení riziky, zda je způsobují či napomáhají jejich zvládnání. Výzkumná část práce zjišťuje, zda je podle zaměstnanců podpora poskytovaná organizací dostatečná. Touto problematikou se diplomová práce zabývá i z hlediska organizací, kdy ověřuje, jaká preventivní opatření sociálně-pedagogického rázu pro ochranu psychického zdraví svým zaměstnancům poskytují.*”

Rešerše provedených výzkumů v oblasti je podána velmi stručně, není jasné, proč je větší pozornost věnována pouze jedné diplomové práci.

Klíčová kapitola 1.6 Sociálně-pedagogické aspekty profese pracovníka hospice je až příliš stručná, logičtější by bylo také její zařazení za kapitolu 1.4. Vzhledem k návaznosti subkapitol se také nabízí otázka, proč je obecné vymezení stresu, deprese a syndromu vyhoření zařazeno až za kapitoly 2.1 - 2.4, které mají povahu aplikační.

Teoretická část by měla být zakončena závěrem, který by shrnul nejdůležitější poznatky jako východiska pro výzkum.

Není mi zcela jasný vztah mezi výzkumným problémem a jeho rozpracování do cílů výzkumu:

„Jak přispívají sociálně-pedagogické aspekty profese pracovníka hospice, pracovní klima a způsoby zvládnání těchto rizik samotnými pracovníky, ke zvládnání sociálně-pedagogických rizikových faktorů pracovníka hospice?“ x *„Hlavním cílem výzkumu je odhalení sociálně-pedagogických aspektů a jejich vliv na vznik rizikových faktorů, se kterými se pracovníci hospice při své práci setkávají“* (s. 55).

Vzhledem k užitému kvalitativnímu designu výrazně postrádám přílohu se seznamem kódů užitých v otevřeném kódování a přepis (doslovný a zkrácený) alespoň jednoho rozhovoru. Dále se nedomnívám, že autorka provedla selektivní kódování (nalezení ústřední kategorie a provedení konceptualizace souvislostí ve vztahu k hlavní výzkumné otázce), také nelze vzhledem k povaze závěrů výzkumu hovořit o tvorbě zakotvené teorie (s. 65).

Zhodnocení naplnění cíle diplomové práce, zejména výzkumu, je v Závěru práce pojato spíše formálně.

Formální připomínky:

Anotace práce nemá být formulována v modálních slovesech.

Začátky subkapitol na samostatných stránkách nejsou vhodné z hlediska obsahové kontinuity textu.

Objevují se stylistické nedostatky, chyby v rekcí a v syntaxi. Vybírám například:

„Důraz je dbán“ (místo kladen), s. 12. *„Pracovník paliativní péče při své práci využívá metod z různých oblastí, zejména z těch výše zmíněných a proto oblast paliativní péče má své místo v sociální pedagogice“* (s. 5). *„Práce v paliativní péči je na pomezí sociální a pedagogické oblasti a proto se touto tematikou zabývá i diplomová práce“* (s. 1-2). *„Specifickou profesí, využívanou při práci s dětmi a tudíž zejména v dětském hospici, či nemocnicích jsou herní terapeuti“* (s. 19). *„Tím ovšem kontakt s dobrovolníky, dohled nad nimi a pomoc v jejich činnosti, není u konce“* (s. 20).

Shoda podmětu a přísudku: *„Lékař chodil obvykle do rodin, které si jeho služby mohli dovolit a i zde mohl poskytnout maximálně morfiu“* (s. 6). *„...obecně by měli být splněny tři požadavky...“* (s. 13).

Překlepy: *„pracovnci hospice“* (s. 23)

Pravopisné nedostatky: *„zklidily“* místo sklidily (s. 6), *„nadstandart“* místo nadstandard (s. 11).

Číslování stránek: první strana textu má být označena číslem 5, nikoli 1.

V textu není sjednoceno odsazení odstavců, text v závorce nemá být odsazen mezerou, uvozovky taktéž, místy chybí zarovnání do bloku (s. 34). Není sjednoceno číslování nadpisů kapitol: 1.3 nikoli 1.3.

Citace: ve zkrácené formě odkazů na elektronické zdroje se neužívá odkaz na nezkrácený adresní řádek. V textu není vždy jasné, kde začíná parafráze zdroje (viz např. u parafráze Haškovcové na s. 6).

Doporučení k obhajobě:

doporučuji

Navrhovaná klasifikace:

při úspěšné obhajobě velmi dobře

V Berouně 18.1.2015

PhDr. Jitka Lorenzová, Ph.D.